

et Forslag om Oprettelsen af en Sindsfygeanstalt; men denne Gang er pludselig al Tvivl, alle Vanskeligheder med Hensyn til Statens Overtagelse af Udgifterne løste; med et Spring sætter man ud over alle de Betænkeligheder, man tidligere har havt. Man foreslaar: først at Staten skal udrede samtlige Udgifter til selv denne Anstalts Opførelse, et Beløb af $1\frac{3}{4}$ til 2 Millioner Kroner, fremdeles, at $\frac{1}{4}$ Million, som endnu styldes paa Anstalten i Viborg, skal eftergives, og endelig, at samtlige Udgifter til Sindsfygeanstalterne udenfor Kjøbenhavn i Fremtiden skulle bæres af Statskassen, medens et vist Tilskud ydes til Kjøbenhavn. Dette vil, efter Lovforslagets egen Beregning, sige: en aarlig Udgift af 583,000 Kr., en Udgift, der imidlertid aldeles sikkert vil drage andre meget store Udgifter efter sig, saaledes, at den Beregning, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) har opstillet, hvorefter Udgiften i Virkeligheden kan anslaaes til omtrent 1 Million, ganske sikkert ikke er overdreven. Dette Forslag er er saa fra Finantsudvalgets Side med 14 Stemmer imod 1 blevet indstillet til Vedtagelse. For mit Vedkommende er jeg ikke i Stand til at give et saadant Forslag min Stemme. Jeg slutter mig i det Væsentlige til det Standpunkt, som er indtaget af Udvalgets Mindretal, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds, og agter at stemme for det af ham stillede Forslag. Jeg er fuldstændig enig i, at det er ønskeligt at faae opført denne Sindsfygeanstalt, hvortil der utvivlsomt er Trang; i Motiverne oplyses det jo, at der for Tiden er 3—400 Sindsyge, for hvilke der forjæves er søgt om Plads. Men det, jeg ikke kan være med til, er den vidtrækkende finansielle Foranstaltning, som man her har anset det for hensigtsmæssigt at koble sammen med Gjennemførelsen af denne humane Foranstaltning.

Det er ganske sikkert, at de Vanskeligheder, man tidligere har fundet ved den foreslaaede Ordning, nu ere løste og løste, som Nordmændene vilde sige, paa en „grej og letvindt“ Maade. Det dreiede sig om at finde en retfærdig Ordning lige overfor Kjøbenhavn, og man har opnaaet Løsningen ved at laa en tyk Blækstreg over Retfærdigheden. Det Forslag, som her er Tale om, er en blodig Uret mod Kjøbenhavn. Den ærede Ordfører udtalte i Gaar, at den Omstændighed, at en Kommune „har fundet sin Regning“ ved at fremme et vist Formaal, kan ikke give Kommunen et principmæssigt Krav paa Erstatning. Jeg veed ikke, om den ærede Ordfører mener, at det svarer Regning for Kommunens Indbyg-

gere at komme paa Galehus, men sikkert er det, at det ikke svarer Regning for Kommunen at oprette Galehuse for sine Indbyggere. Forslaget gaar ud paa, at medens for Fremtiden samtlige Udgifter til Sindsfyge for det øvrige Land ville blive aldeles gratis afholdt af Staten, vil Kjøbenhavn som Maximum faae et Bidrag af Staten af 83,000 Kr. Kjøbenhavns Udgift til dette Formaal har i 1880 været 259,000 Kr., og det ærede Mindretal oplyste i Gaar, at Udgiften nu er steget til over 300,000 Kr. Altsaa efter dette Forslag vil Kjøbenhavn kun faae mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ af sine Udgifter dækkede, og det er endda først, naar Anstalten i Middelfart er kommen i Gang, at et saadant Tilskud vil blive givet; indtil da vil Kjøbenhavn faae $\frac{1}{7}$ af 132,000 mindre, altsaa kun 64,000, hvilket kun er omtrent $\frac{1}{5}$ af dens Udgifter. Nu er det ganske vist, at der i Lovforslaget er blevet aabnet Udgang for Kjøbenhavn til ogsaa for sit Vedkommende at faa Udgifterne til Sindsfygevesenet overførte til Staten, men det vil da, som det fremgaar af Lovforslagets Text — jeg kan i alt Fald ikke læse denne anderledes — kun kunne ske paa den Betingelse, at Kjøbenhavn til Gjengjæld overdrager St. Hans Hospital gratis til Staten. Det vil altsaa sige, at Uretfærdigheden mod Kjøbenhavn bliver den samme, kun at den omgjøres saaledes, at i Stedet for en større aarlig Udgift vil man kræve et større Kapitaltilskud (Ufbrydelse) Nei, det forholder sig, som jeg siger. Ved Hjælp af store Udgifter, som Kjøbenhavn længe før det øvrige Land har anvendt paa sit Sindsfygevesen, har Kjøbenhavn indrettet paa St. Hans Hospital Plads til omtrent 800 Sindsyge, medens det øvrige Land paa samtlige sine 3 nuværende Anstalter kun har Plads til 1130 Syge, og Udgifterne for Kjøbenhavn staa da ogsaa i Forhold hertil. St. Hans Hospital opgives at have kostet 2,135,000 foruden Grunden, som er 57 Tdr. Land, det vil altsaa med et rundt Tal blive omtrent 2,200,000. De tre Anstalter, som Staten eller det øvrige Land eier, antager jeg, har kostet omtrent 5 Millioner Kr. — nøiagtig kan jeg ikke opgive det — men efter Folketallet burde det øvrige Land anvende 7 Gange saa meget som Kjøbenhavn, altsaa 15 Millioner. Følgelig vil det blive krævet af Kjøbenhavn, at den som Kapitaltilskud yder 3 Gange saa meget som det øvrige Land. Dette er alt i alt en meget simpel og adret Maade at komme ud over Vanskeligheden paa; men det synes mig at være en mærkelig Løn at give Kjøbenhavn til Gjengjæld for, at denne By allerede i 1816, altsaa en hel Mennefsalder før det øvrige Land tænkte paa at gjøre